

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: eEurope 2002 – slutrapport"

(KOM(2003) 66 slutlig)

(2003/C 220/08)

Den 11 februari 2003 beslutade Europeiska kommissionen att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda meddelande.

Sektionen för transporter, energi, infrastruktur och informationssamhället, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 5 juni 2003. Föredragande var Christoforos Koryfidis.

Vid sin 400:e plenarsession den 18 och 19 juni 2003 (sammanträdet den 18 juni) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 75 röster för och en nedlagd röst.

1. Bakgrund

1.1. Med sitt meddelande "e-Europe – Ett informationssamhälle för alla" i december 1999 inledde kommissionen sitt arbete med att bygga upp 2000-talets digitala Europa.

1.2. Detta initiativ motiverades "av den växande insikten att tillämpningen av digital teknik har blivit en nyckelfaktor för tillväxt och sysselsättning, liksom konstaterandena att en ekonomi – som också kan kallas e-ekonomi – är på väg att växa fram med Internet som främsta drivkraft, och trots att Europa är ledande inom viss digital teknik, t.ex. mobil kommunikation och digitalteve, har användningen av datorer och Internet fortfarande en relativt liten spridning i Europa".

1.3. Efter en omfattande dialog med andra EU-organ lade kommissionen fram sitt förslag till handlingsplan "eEurope 2002", som ett led i Lissabonstrategin. Handlingsplanen godkändes sedan av Europeiska rådet i Feira (i juni 2000).

1.4. Denna handlingsplan omfattade 11 olika åtgärdsområden med 64 delmål som skulle vara genomförda före slutet av 2002.

1.5. Enligt det aktuella meddelandet från kommissionen har eEuropes mål "övervakats regelbundet genom benchmarkingarbetet [..., som] grundas på en förteckning över 23 sektorspecifika indikatorer. [...] Delmätningarna av dessa indikatorer lades fram i kommissionens meddelanden 'Påverkan och prioriteringar' från mars 2001 och 'eEurope Benchmarkingrapport' från februari 2002."

1.6. I den aktuella slutrapporten om handlingsplanen eEurope 2002 "belyses de framsteg som har gjorts i eEurope, och de återstående hindren för den fullständiga utvecklingen av informationssamhället i Europa identifieras".

1.7. Det bör framhållas att man redan är i färd med att utarbeta den nya handlingsplanen eEurope 2005, som utgör en fortsättning på eEurope 2002.

2. Kommissionens slutrapport

2.1. I sitt meddelande påpekar kommissionen följande: "När det gäller att förverkliga de mål som godkändes vid Europeiska rådets möte i Feira har eEurope varit mycket framgångsrikt och de flesta av de 64 målen har uppnåtts. Framgången beror på bidragen från många aktörer i de europeiska institutionerna, medlemsstaterna, näringslivet och arbetsmarknadens parter".

2.2. Framgångarna med eEurope kan enligt meddelandet i första hand hänföras till att handlingsplanen "har lagt en fast grund för att nå" det centrala målet "om en konkurrenskraftig och kunskapsbaserad ekonomi".

2.2.1. För att man skall kunna nå detta centrala mål krävs tid, moderniserade förfaranden, ett nytt ekonomiskt beteende samt organisatoriska förändringar i syfte att dra nytta av den nya tekniken.

2.3. När det gäller resultaten av de olika delmålen vill vi helt kort framhålla följande:

2.3.1. Övergripande mål 1: Billigare, snabbare och säkrare Internet – resultat

— Marginalkostnaderna för tillgång till Internet för en personatorägare har blivit låga.

— Géant har nu blivit världens snabbaste forskningsstamnät med den bredaste geografiska täckningen (32 länder).

- Det nya regelverket för elektronisk kommunikation är nästan färdigt.

2.3.2. Övergripande mål 2: Investeringar i människor och kompetens – resultat

- Över 90 % av skolorna och 90 % av företagen är nu uppkopplade till Internet.
- Över hälften av EU:s lärare har fått en godkänd utbildning i att använda datorer och fyra av tio i att använda Internet.
- Den andel av befolkningen som fick någon form av datautbildning ökade från 23 % år 2000 till 29 % 2001. Denna ökning avtog emellertid 2002.
- ESDIS har utfärdat en rekommendation om ett europeiskt datakörkort (European Computer Driving Licence, ECDL) som skall godtas som ett grundläggande system för IT-ackreditering i hela Europa.
- Ett avtal om distansarbete har undertecknats av arbetsmarknadens parter.
- Offentliga Internetanslutningspunkter används av omkring 8 % av EU:s medborgare.
- Den europeiska sysselsättningsstrategin omfattade i och med målsättningen om "ett informationssamhälle för alla" också funktionshindrade personer. Denna strävan återspeglas också i "kampen mot digital marginalisering".

2.3.3. Övergripande mål 3: Stimulera användningen av Internet – resultat

- Den rättsliga ramen för utveckling av e-handeln har redan fastställts, men i syfte att stimulera e-handeln har man i stället lagt fram förslag som inte är av lagstiftningskaraktär, t.ex. initiativet "e-Confidence", webbplatsen "e-Commerce" m.m.
- Programmet "Go Digital" spelar redan nu en viktig roll när det gäller att hjälpa de små och medelstora företagen att bli datoriserade. Det skall ske genom utbildningsstöd, men också genom ekonomiskt stöd, för att göra det lättare för dem att ansluta sig till nätet och utnyttja de möjligheter som finns.
- Även om det finns betydande skillnader mellan olika länder, har elektronisk offentlig förvaltning till en del redan förverkligats.
- Alla medlemsstater har utarbetat detaljerade planer för att införa informationsteknik inom hälso- och sjukvården. Huvuddelen (78 %) av de allmänpraktiserande läkarna inom EU har anslutit sig till Internet.

2.3.4. Samordningen och marknadsföringen av handlingsplanen eEurope har i första hand skett via kommissionens webbplats http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm.

3. Allmänna kommentarer

3.1. I sitt yttrande om handlingsplanen framhöll EESK bland annat följande:

1: "Ekonomiska och sociala kommittén välkomnar initiativet e-Europa och anser att detta är EU:s viktigaste och samtidigt svåraste projekt när det gäller att göra medborgarna förtrogna med de nya förhållanden som skapats av den digitala eran och den 'nya ekonomin'. Kommittén anser också att initiativet är ett första försök att inleda informations- och anpassningsarbetet, och ett komplement till de åtgärder som – efter hand – genomförs på marknaden och i samhället. Det är samtidigt uttryck för en strävan att anpassa företag och offentliga förvaltningar till denna utveckling".

2: "ESK är övertygad om att samtliga åtgärder för att främja användningen av Internet, skapa ett informationssamhälle och fastställa ett nytt strategiskt mål för unionen bör utgå från människan och människans behov, från EU:s medborgare samt från det europeiska samhället och den europeiska ekonomin. Endast då får informationssamhället – kunskapssamhällets föregångare – en verklig mening".

3: "Kommittén är medveten om de många och stora problem som är förenade med genomförandet av detta handlingsprogram. Kommittén är särskilt medveten om hur svårt det kan bli att fylla de tomrum och klyftor som uppstått genom att Europa inte i rätt tid reagerat på de nya tekniska utmaningarna".

4: "Faran för att personer, folkgrupper eller hela områden skall stängas ute från detta projekt är enligt ESK både stor och svår att överblicka. Det finns en risk för att samhällsomfattande tjänster som inte baseras på IT-tillämpningar gradvis kommer ur bruk i takt med att utbudet av databaserade tjänster ökar. Därför håller kommittén med om att både programmet som helhet och de konkreta åtgärderna även bör innehålla metoder för att övervinna dessa faror".

5: "ESK anser att en grundlig och definitiv bedömning av handlingsplanens genomförande skall sätta organisationsfrågorna i centrum. På denna nivå är kommittén i stora drag enig med kommissionen i dess strategi. Kommittén håller med om de uppsatta målen, metoderna för att förena dessa med kraven från Europeiska rådets extra möte i Lissabon, definitionen av åtgärder och ansvariga aktörer för deras genomförande samt de utsatta tidsfristerna för detta".

3.2. Tillsammans med andra synpunkter från kommittén som rör slutrapporten och andra kommissionsdokument på samma tema leder ovanstående kommentarer fram till följande slutsatser om eEurope-programmet:

3.2.1. Trots de svårigheter som handlingsplanen eEurope av naturliga skäl har stött på har målen till stor del uppfyllts.

3.2.2. Detta konstaterande från EESK:s sida innebär dock inte att Europa har vunnit spelet om den nya digitala tidsåldern. Det betyder bara att man har lagt grunden till att ta till sig dess potentiella fördelar, som helt klart inte bara är av ekonomisk art.

3.2.2.1. Följaktligen beror utsikterna att utnyttja den digitala epokens fördelar på de val som görs, och på de åtgärder som från och med nu vidtas i syfte att uppnå unionens strategiska mål under detta årtionde.

3.2.2.2. I det sammanhanget påminner vi om ett tidigare EESK-yttrande och framhåller med eftertryck att det är nödvändigt att skapa gynnsammare villkor för utveckling av e-lärandet på alla nivåer inom utbildningsverksamheten.

3.2.3. Med utgångspunkt i kommissionens slutrapport kan resultaten betraktas som tillfredsställande vad gäller det första målet (billigare, snabbare och säkrare Internet). Fördubblingen av hushållens Internetanslutningar samt det nya regelverket och lägre kostnader för Internettillgång innebär onekligen en positiv utveckling. Trots detta finns det ett uppenbart behov av ytterligare kostnadsminskningar, särskilt i fråga om bredbandsnät.

3.2.3.1. Ett likvärdigt deltagande av alla medborgare i informationshället är i hög grad beroende av om det finns en infrastruktur med avancerade nätverk av hög kvalitet – och med stor kapacitet och goda prestanda – som samtidigt är rationella och kostnadseffektiva. Nätverken skall på ett enkelt sätt ge säker och kontinuerlig tillgång till den globala kunskaps- och företagarekonomin till skäligt pris och utan konstgjorda hinder. Det är därför av stor betydelse att vi snabbt hittar lösningar som gör det enklare att få tillträde till Internet för våra samhällsmedborgare och medborgargrupper samt för regioner inom unionen som uppvisar en betydande eftersläpning på detta område.

3.2.4. Man måste vara ytterst uppmärksam när det gäller att förbättra förutsättningarna för att uppnå mål nr 2 (investeringar i människor och kompetens). Alla fakta pekar på att det är angeläget att intensifiera ansträngningarna, både i fråga om utbildning och med avseende på de mänskliga resurserna hos den arbetskraft som nu befinner sig i arbetsför ålder.

3.2.4.1. De allvarliga förseningarna med avseende på utbildning av arbetskraften (29 % år 2002) har redan skapat betydande problem när det gäller att uppnå det strategiska målet före detta årtiondes slut.

3.2.4.2. En fördubbling av den andel av arbetskraften som deltar i IT-fortbildning kan säkerligen fungera som en ny drivkraft när det gäller att uppnå det ovan nämnda målet. I det sammanhanget är arbetsmarknadens parter, och inte minst näringslivet, betydelsefulla aktörer om politiken skall bli framgångsrik. Parallellt med detta har dock myndigheterna på alla nivåer ett grundläggande ansvar för att bygga upp och vidareutveckla det livslånga lärandet, som blir allt närmare sammanflätat med unionens stora målsättningar – och särskilt med målet om en hållbar utveckling.

3.2.5. Att stimulera användningen av Internet (mål nr 3) är också en förutsättning för att de nya fördelarna med den digitala epoken skall framstå som tydliga. Mot bakgrund av de stora skillnaderna mellan olika länder samt mellan nord och syd är det rimligt att anta att resultaten i fråga om mål nr 3 inte är helt tillfredsställande.

3.2.5.1. EESK inser tidsfaktorns betydelse och de svårigheter den för med sig i samband med alla dessa förändringar. För att göra det möjligt att öka utvecklingstakten inom de berörda sektorerna och förbättra förutsättningarna att uppnå det strategiska Lissabonmålet senast fram till 2010, måste man öka ansträngningarna, stödinsatserna och trycket gentemot medlemsstaterna – framför allt gentemot dem som släpar efter i utvecklingen på det här området.

3.2.6. Med tanke på svårigheterna i tillämpningen av den öppna samordningsmetoden anser EESK att det krävs en fullständig, kontinuerlig, mer detaljerad och mer objektiv jämförande utvärdering av initiativet som helhet.

3.2.6.1. Syftet med denna kommentar är inte att ifrågasätta kommissionens insatser. Tvärtom är det här initiativet berömvärt. Man måste dock lyfta fram nödvändigheten av att skapa en gynnsammare och mer funktionell miljö för att vidareutveckla den öppna samordningsmetoden.

3.2.6.2. Enligt EESK:s mening utgör avsaknaden av en finansieringsöversikt (det finns inte ens en ungefärlig uppskattning av kostnaderna) en betydande brist i programmet eEurope 2002. När det gäller sådana jämförande utvärderingar, och beroende på bland annat spridningen av framgångsrika metoder, måste man inkludera dels de budgetbelopp som avsätts för olika länder och åtgärdsområden, dels det sätt på vilket gemenskapsstödet förvaltas.

Bryssel den 18 juni 2003.

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Roger BRIESCH